

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІЛОСОФІЯ НАУКИ

освітньо-наукова програма «Ветеринарна медицина»
спеціальність 211 «Ветеринарна медицина»
галузь знань 21 Ветеринарна медицина
освітній ступінь «Доктор філософії»
факультет Ветеринарна медицина

Розробник:

Шейко Сергій,
кандидат філософських наук,
доцент, професор кафедри
гуманітарних і соціальних
дисциплін

Гарант ОНП:

Гарант: Кулинич Сергій,
доктор ветеринарних наук,
професор кафедри хірургії та
акушерства, професор

Полтава, 2020 р.

Назва навчальної дисципліни	Філософія науки обов'язковий компонент ОПП
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Шейко Сергій , к.філос. н., професор кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін. Контакти: ауд. 457, навчальний корпус № 4 e-mail: sergej.sheiko@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/sheyko-sergiy-volodymyrovych
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Спеціальність, спеціалізація	211 Ветеринарна медицина
Попередні умови для вивчення дисципліни	Базові знання з філософії

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: ознайомлення здобувачів вищої освіти доктора філософії з основами філософії наукового пізнання, формування знань у галузі філософії і методології науки, знайомство з практичним застосуванням науково-методологічних знань у майбутній професійній діяльності.

Основні завдання навчальної дисципліни: поглиблення, розширення, інтеграція знань з дисципліни; ознайомлення з основними напрямами та актуальною проблематикою філософії науки, а також, понятійним апаратом методології науки; систематизація знання щодо історико-філософського контексту філософії науки як розділу філософії; аналіз особливостей філософії та методології науки як міждисциплінарної галузі; формування культури науковця як складової частини високого рівня професіоналізму.

Компетентності	Програмні результати
	загальні
ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, оволодіння сучасними знаннями та розуміння предметної області професійної діяльності. ЗК 2. Здатність планувати та здійснювати комплексні дослідження на сучасному рівні з використанням новітніх інформаційних і комунікаційних технологій та дотримання параметрів безпечної діяльності на основі цілісного системного наукового світогляду з використанням знань в області історії та філософії науки.	ПРН 1. Мати концептуальні та методологічні знання з ветеринарної медицини, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напряму, отримання нових знань та/або здійснення інновацій. ПРН 3. Визначати методологію наукового пізнання та філософського осмислення сучасних тенденцій, напрямів, закономірностей розвитку галузі в умовах глобалізації.

Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Філософія науки як галузь філософського знання.
- Тема 2. Історичні етапи становлення і розвитку філософії науки.
- Тема 3. Позитивізм – методологічна основа філософії науки.
- Тема 4. Сутність наукового пізнання.
- Тема 5. Сучасна філософія пізнання: основні категорії і принципи.
- Тема 6. Логіка і методологія наукових досліджень.
- Тема 7. Етика сучасного науковця.
- Тема 8. Сучасна наукова картина світу.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 90. Кількість кредитів – 3. Форма семестрового контролю – іспит.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча навчальна програма, презентації.

Політика оцінювання

1. Академічна добросередиство: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної добросередиства та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної добросередиства здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

2. Система оцінювання

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПРН 1. Мати концептуальні та методологічні знання з ветеринарної медицини, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напряму, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.	40	40	30
ПРН 3. Визначати методологію наукового пізнання та філософського осмислення сучасних тенденцій, напрямів, закономірностей розвитку галузі в умовах глобалізації.	60	60	30
Разом	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Програмні результати навчання	Форма оцінювання					
	Виступи на семінарах		Самостійна робота		Контрольна робота	
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПРН 1. Мати концептуальні та методологічні знання з ветеринарної медицини, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напряму, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.	6	10	2	3	2	3
ПРН 3. Визначати методологію наукового пізнання та філософського осмислення сучасних тенденцій, напрямів, закономірностей розвитку галузі в умовах глобалізації.	8	12	3	5	4	6

Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 1. Мати концептуальні та методологічні знання з ветеринарної медицини, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напряму, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.	1) методи організації і здійснення навчальної діяльності: - словесні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, обговорення навчальних теоретичних питань; - наочні (ілюстрування) 2) методи формування пізнавальних інтересів та інтерактивні методи (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії); 3) комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання.)	ведення конспекту, опитування, участь у дискусіях, виконання завдань самостійної роботи, підготовка реферату, доповіді з мультимедійною презентацією
ПРН 3. Визначати методологію наукового пізнання та філософського осмислення сучасних тенденцій, напрямів, закономірностей розвитку галузі в умовах глобалізації.	1) методи організації і здійснення навчальної діяльності: - словесні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, обговорення навчальних теоретичних питань; - наочні (ілюстрування) 2) методи формування пізнавальних інтересів та інтерактивні методи (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії); 3) комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання.)	ведення конспекту, опитування, участь у дискусіях, виконання завдань самостійної роботи, підготовка реферату, доповіді з мультимедійною презентацією

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання				
	Контрольна робота	Виступи на семінарах	Виконання завдань самостійної роботи	Іспит	Разом
Тема 1. Філософія науки як галузь філософського знання.	11	7	13	20	7
Тема 2. Історичні етапи становлення і розвитку філософії науки.		7			7
Тема 3. Позитивізм – методологічна основа філософії науки.		7			7
Тема 4. Сутність наукового пізнання.		7			7
Тема 5. Сучасна філософія пізнання: основні категорії і принципи.		7			7
Тема 6. Логіка і методологія наукових досліджень.		7			7
Тема 7. Етика сучасного науковця.		7			7
Тема 8. Сучасна наукова картина світу.		7			51
Разом		11	56	13	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Берков В.Ф. Философия и методология науки. – М., 2004. – 145 с.
2. Войтов А.Г. История и философия науки. – М., 2005. – 321 с.
3. Добронравова И.С. Новітня філософія науки. – К.: Логос, 2009. – 214 с.
4. Добронравова И.С. Філософія науки: Навчальний посібник. – К., 2002. – 342 с.
5. Канке В.А. Основные философские направления и концепции. – М., 2004. – 246 с.
6. Кохановский В.П. Основы философии науки. – Ростов-на-Дону, 2005. – 384 с.
7. Лебедева С.А. Философия науки: Учебное пособие для вузов. Изд. 5-е, перераб. и доп. – М.: Академический Проект «Альма Матер», 2007. – 731 с.
8. Микешина Л. А. Философия науки. Хрестоматия. – М.: «Флинта», 2005. – 356 с.
9. Поппер К. Логика и рост научного знания. – М.: Прогресс, 1983. – 342 с.
10. Степин В. С. Теоретическое знание. – М.: Прогресс-Тридиция, 2000. – 345 с.
11. Семенюк О.П. Філософія сучасної науки і техніки: підруч. для студ. вищ. навч. закл. – Л.: Світ, 2006. – 256 с.

Допоміжні

12. Автономова Н.С. Структурализм: «за» и «против». //Сборник статей – М.: Прогресс, 1975.
13. Автономова Н.С. Философские проблемы структурного анализа в гуманитарных науках. – М., 1977.
14. Бродский Б.Е. Априори выбора и «прыжок веры». О структуралистском методе в экономической теории. // Общественные науки и современность, №6, 1996.
15. Гадамер Г-Г. Истина і метод. – К.: Юніверс, 2000. Т.1-2.
16. Копнин П.В. Гносеологические и логические основы науки. – М.: Мысль, 1974.
17. Кохановский В.П. Основы философии науки: Учебное пособие для аспирантов. – Ростов на Дону: Феникс, 2004.
18. Лаудан Л. Наука и ценности. // Современная философия науки: знание, рациональность, ценности в трудах мыслителей Запада: Учебная хрестоматия. 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Издательская корпорация «Логос», 1996.

19. Мамардашвили М.К. Классический и неклассический идеалы рациональности. – Тбилиси.: Мецниереба, 1984.
20. Никифоров А.Л. Философия науки: история и методология. – М.: Дом интеллектуальной книги, 1998.
21. Степин В.С. Синергетика и системный анализ. // Синергетическая парадигма. Когнитивно-коммуникативные стратегии современного научного познания. – М.: Прогресс-Традиция, 2004.
22. Уткин А.И. Глобализация: процесс и осмысление. – М.: «Логос», 2001.
23. Ilona Yasnolob, Oleg Gorb, Olena Kalashnyk, Serhii Shejko, Svitlana Pysarenko, Olena Mykhailova (2018). The formation of the efficient system of ecological enterprise. Journal of Environmental Management and Tourism. Volume IX, Issue 5 (29) Fall 2018. [Scopus].
24. Serhii Shejko, Olena Kolodii. Development of entrepreneurship in the context of civilizational dynamics. // Humanities and Social Sciences. Publishing House of Rzeszow University of Technology. – Poland. – vol. XXV, 27 (1/2020). – P. 77–85. 0,5 д.а. [Copernicus]
25. Serhii Shejko, Olena Kolodii. Possibilities of resolving the dilemma «power – knowledge» in the process of the civil society formation in Ukraine. Humanities and Social Sciences. Publishing House of Rzeszow University of Technology. – Poland. – vol. XXV, 27 (3/2020). – P. 129–137. [Copernicus].

Інформаційні ресурси

26. Добронравова І.С. Філософія науки – Київ, 2002. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/index.html
27. Кузьменко Г.Н. Філософія і методологія науки. – М., 2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://stud.com.ua/29014/filosofiya/filosofiya_i_metodologiya_nauki
28. Проноський В.М. Філософія науки: Конспект лекцій для аспірантів, здобувачів і магістрів. – К.: НТУУ «КПІ», 2006. – 58 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <http://www.twirpx.com/file/362423/>